

УДК 316.42:35.072.4:37.01

Глокалізація і Good Governance: діалектичне осмислення відкритості в публічному секторі через освіту

GLOCALISATION AND GOOD GOVERNANCE: DIALECTICAL UNDERSTANDING
OF OPENNESS IN THE PUBLIC SECTOR THROUGH EDUCATION

РОМАНЕНКО Катерина – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та права, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-3985-3791>

РОМАНЕНКО Михайло – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-1495-6762>

ROMANENKO Kateryna – Doctor of Sciences in Public Administration, Professor, Professor of the Public Administration and Law Department, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council», 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine

ROMANENKO Mykhailo – Doctor of Sciences in Philosophy, Professor, Professor of the Department of Philosophy, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» Dnipropetrovsk Regional Council», 70, st. Volodymyr Antonovych, Dnipro, 49006, Ukraine

Анотація. У статті досліджується взаємозв'язок між процесами глокалізації та відкритого публічного управління в умовах трансформації сучасних державних систем. Аналізуються теоретичні засади good governance та їхня релевантність у контексті глобалізаційних і локалізаційних викликів як діалектичної взаємодії загального, особливого і одиничного. Акцентується увага на глокалізації як адаптивному механізмі впровадження принципів відкритості, прозорості, підзвітності та участі громадян у місцевому самоврядуванні. Розглядається концепція цифрової глокалізації (Roudometof, 2023), що пояснює, як глобальні цифрові технології адаптуються до локального соціокультурного контексту України і територіальних громад. У статті досліджено освітню сферу, цифрові інструменти е-врядування та кейси з українських територіальних громад. Особлива увага приділена громадам Дніпропетровської області: Слобожанській, Підгородненській і Глеюватській, які демонструють ефективні підходи до впровадження відкритого врядування з урахуванням локального контексту. Запропоновано набір практичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування щодо посилення цифрової відкритості, зокрема через децентралізоване адміністрування, розвиток цифрових фасилітаторів, гнучкий формат зворотного зв'язку та культурну адаптацію цифрових сервісів. Окрему увагу приділено зв'язку між глокалізаційним

підходом та мережевою логікою врядування, яка поступово замінює ієрархічні моделі. Наголошується на важливості культурної легітимності та гнучкої адаптації цифрових сервісів у процесі побудови довіри до влади. Додатково проаналізовано значення участі місцевих громад у формуванні управлінських рішень через цифрові інструменти та механізми прозорого бюджету. Підкреслюється роль освітнього компоненту та інституційної підтримки, без яких втілення відкритості залишиться декларативним. Обґрунтовано, що глокалізація не суперечить, а підсилює good governance, формуючи гнучке та соціально легітимне публічне управління. У підсумку підкреслюється, що успішне поєднання глобальних підходів з локальними умовами є критично важливим для підвищення ефективності, стійкості та довіри до влади у цифрову епоху.

Ключові слова: глокалізація, цифрова глокалізація, good governance, відкрите публічне управління, прозорість, громади, цифрова трансформація, електронне врядування, участь громадян, мережеве врядування, інституційна підтримка.

Abstract. The article explores the interrelation between glocalization processes and open public governance amid the transformation of modern state systems. It analyzes the theoretical foundations of good governance and their relevance in the context of globalization and localization challenges as a dialectical interaction of the general, the particular, and the singular. Special attention is paid to glocalization as an adaptive mechanism for implementing the principles of openness, transparency, accountability, and citizen participation in local self-government. The concept of digital glocalization (Roudometof, 2023) is examined, illustrating how global digital technologies are adapted to the local socio-cultural context of Ukraine and its territorial communities. The article investigates the education sector, digital e-governance tools, and case studies from Ukrainian communities. Particular focus is given to the Dnipropetrovsk region's communities: Slobozhanska, Pidhorodnenska, and Hleiuvatka, which showcase effective approaches to implementing open governance in a localized context. A set of practical recommendations is proposed for local self-government bodies to enhance digital openness, including decentralized administration, the development of digital facilitators, flexible feedback mechanisms, and cultural adaptation of digital services. The article highlights the relationship between the glocalization approach and the emerging logic of network governance, which is gradually replacing hierarchical models. It emphasizes the importance of cultural legitimacy and the flexible adaptation of digital tools in building trust in government. Furthermore, the role of community participation in decision-making through digital instruments and participatory budgeting is analyzed. The importance of the educational component and institutional support is underscored, without which openness remains declarative. The study concludes that glocalization not only aligns with but strengthens good governance by shaping flexible and socially legitimate public administration. Ultimately, it stresses that the successful integration of global approaches with local conditions is critical for improving efficiency, resilience, and public trust in the digital era.

Key words: glocalization, digital glocalization, good governance, open public governance, transparency, communities, digital transformation, e-governance, citizen participation, network governance, institutional support.

Вступ. У сучасному публічному управлінні зростає потреба у поєднанні глобальних принципів врядування з локальними особливостями розвитку громад. У цьому контексті глокалізація постає як ефективна методологія, що дозволяє адаптувати концепцію good governance до багаторівневої реальності державного управління. Особливої актуальності набуває принцип

відкритості, що передбачає прозорість рішень, доступ громадян до інформації, участь у прийнятті рішень та формування інституційної довіри. Водночас відкритість не може бути впроваджена однаково в усіх громадах, оскільки кожна з них має власні соціокультурні умови, інфраструктурні ресурси та рівень цифрової готовності. Саме тому глокалізований підхід дозволяє перетворити відкритість на дієвий інструмент, що відповідає реальним потребам громади. Важливу роль у цьому процесі відіграє освітній компонент: через школи, бібліотеки, освітні хаби та центри професійного розвитку формуються компетентності участі та цифрової взаємодії. Стаття спрямована на теоретичне та практичне осмислення цього підходу з урахуванням цифрової трансформації, освітнього компоненту та інституційної підтримки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання глокалізації як процесу взаємодії глобальних і локальних практик активно досліджуються у працях V. Roudometof (2023), який запровадив поняття цифрової глокалізації як механізму адаптації глобальних цифрових платформ до локального соціокультурного контексту. У межах *good governance* ключові аспекти відкритості, прозорості та участі окреслено у звітах та аналітичних документах OECD (2001, 2015), ПРООН (1997, 2007) та Світового банку (2018). У вітчизняному дискурсі тематика глокалізації досліджувалася в контексті міжнародних економічних відносин (Жуков, 2014), трансформації освіти (Терещук, Біницька, 2022), управлінських підходів (Олійник, 2012), а також впровадження цифрових інструментів в управлінську діяльність громад. Разом з тим, поєднання концепцій цифрової глокалізації та відкритого публічного управління у вимірі *good governance* на локальному рівні все ще потребує подальшого комплексного аналізу, особливо у зв'язку з практиками українських громад. Наявні дослідження не завжди враховують роль освіти, інституційної підтримки та культурної легітимності як чинників впровадження відкритості. У цьому контексті запропоноване дослідження заповнює існуючу прогалину, поєднуючи міждисциплінарні підходи та практичні приклади.

Мета статті. Формування теоретичного підґрунтя та практичних орієнтирів щодо поєднання глокалізації та відкритого публічного управління на основі концепції *good governance* у цифрову епоху.

Виклад основного матеріалу. У контексті глобальних змін, зокрема цифровізації, децентралізації та мультикультурного діалогу, актуалізується проблема поєднання глобальних підходів до управління із локальними особливостями. Глокалізація – як процес діалектичної взаємодії глобального й локального (маємо на увазі під останнім єдність регіонального та місцевого) – виводить на передній план питання адаптивності публічного управління до багаторівневих викликів як прояву діалектичних категорій загального, особливого і одиничного. Одним із ключових векторів трансформації постає відкритість – принцип, що водночас є складовою *good governance* і соціальним очікуванням сучасного громадянина [2, с. 1].

Зупинимось спочатку на теоретичних засадах *good governance* і глокалізації. Сучасна концепція цифрової глокалізації (за Roudometof, 2023), запропонована В. Раудометом, розглядає інформаційно-комунікаційні технології як динамічну платформу взаємодії між глобальними стандартами та локальними соціокультурними системами [2]. Автор заперечує ідею цифрової уніфікації, наголошуючи, що цифрові платформи (Facebook, YouTube, локальні е-сервіси) не просто трансльовані глобальністю, а завжди переосмислюються користувачами на місцях. Глокалізація у цифровій сфері – це процес, у якому локальні спільноти не пасивно споживають глобальні продукти, а активно їх трансформують згідно з власними цінностями, мовними нормами, інфраструктурними обмеженнями та очікуваннями. Цей підхід дозволяє краще зрозуміти, як принципи відкритості можуть ефективно

впроваджуватись у різних контекстах. Цифрова глокалізація сприяє формуванню гнучкого, чутливого до середовища публічного управління, що базується на діалозі з громадою і враховує культурну легітимність інструментів електронної демократії. Концепція *good governance* базується на засадах ефективності, прозорості, участі, відповідальності та верховенства права. Відкритість у цьому контексті є не лише інституційною вимогою, а й маркером демократичності управлінських рішень. Паралельно, глокалізація як поняття охоплює локалізацію глобальних ідей через призму культурного, соціального та управлінського контексту [4, с. 18]. Її синергетичний потенціал дозволяє реалізовувати стандарти *good governance*, враховуючи місцеву специфіку [1, с. 2].

Що ж стосується відкритого публічного управління в контексті глокалізації, то у міжнародній практиці воно трактується як невід’ємна складова демократичного врядування. Згідно з ОЕСР [1; 2], відкритість передбачає не лише прозоре ведення справ, а й створення можливостей для громадян впливати на процеси прийняття рішень. Програма розвитку ООН [3; 4] наголошує на участі громадян, доступі до інформації та створенні підзвітних інституцій як умовах для справедливого та ефективного врядування. Світовий банк [5] у свою чергу акцентує увагу на відкритості як інструменті протидії корупції, підвищення довіри до уряду та формування ефективної системи надання послуг.

На основі цих положень можна узагальнити та запропонувати авторське визначення: Відкрите публічне управління – це концепція управління, що передбачає забезпечення прозорості, підзвітності, відкритого доступу до інформації, а також активної участі громадян у формуванні та реалізації управлінських рішень, що передбачає забезпечення прозорості, підзвітності, відкритого доступу до інформації, а також активної участі громадян у формуванні та реалізації управлінських рішень. Відкритість не зводиться лише до оприлюднення інформації, а передбачає створення умов для діалогу, співтворення політик та контролю за їх виконанням. Вона базується на принципах *good governance*, підтримується міжнародними організаціями, зокрема ОЕСР, Світовим банком, ПРООН, і є ключовою характеристикою демократичного врядування.

У контексті глокалізації відкритість не є уніфікованим інструментом, а гнучкою практикою, що реагує на запити локального середовища. У цьому сенсі відкритість – не лише доступ до інформації, а й здатність до діалогу між владою й громадою. Через інструменти е-врядування, платформи для електронної участі, бюджетування участі та механізми зворотного зв’язку формується новий тип публічної сфери, де глокалізоване управління стає моделлю взаємодії [2, с. 3]. Через інструменти е-врядування, платформи для електронної участі, бюджетування участі та механізми зворотного зв’язку формується новий тип публічної сфери, де глокалізоване управління стає моделлю взаємодії [2, с. 3].

Особливо слід відмітити роль освіти в глокалізації управлінських практик. Сфера освіти ілюструє, як глокалізація формує нову відкритість. Наприклад, управління школами за участю громадських рад, прозоре призначення керівників через відкриті конкурси, впровадження локалізованих програм на основі міжнародних стандартів (як-от «Нова українська школа») – усе це приклади глокалізованих управлінських рішень [3, с. 2]. Вони поєднують глобальні освітні підходи з українським культурним та нормативним полем.

Цифрові інструменти, сприяння оволодінню якими є першочерговим завданням освітньої сфери, виступає важливою умовою для культурної адаптації відкритості. Освітній компонент у такому разі виконує роль інституційної підтримки. Формування культури відкритості у громадах неможливе без цілеспрямованої просвітницької роботи та підтримки з боку

інституцій. Освіта виступає критичним чинником у підвищенні цифрової грамотності населення, особливо в сільських громадах. Зокрема, бібліотеки, школи, центри професійного розвитку педагогічних працівників (ЦПРПП), молодіжні центри та освітні хаби виконують роль фасилітаторів цифрової трансформації [16; 17]. Вони організовують тренінги, навчають громадян користуватись е-сервісами, формують навички участі та зворотного зв'язку. Крім того, в умовах глокалізації саме через систему освіти і взагалі соціально-культурну сферу забезпечується передача адаптивних управлінських практик наступним поколінням, з урахуванням локальних ідентичностей та цифрових інновацій. Активна участь педагогів у просуванні ідеї відкритості, реалізація громадських проєктів в школах та інтеграція цифрових сервісів у навчальний процес формує відповідального громадянина з раннього віку.

Інституційна підтримка відкритості також здійснюється на рівні державних і міжнародних програм. Наприклад, ініціатива DOBRE (USAID) системно допомагає громадам у впровадженні відкритого врядування, створенні прозорих бюджетів, запуску цифрових сервісів та посиленні кадрового потенціалу органів місцевого самоврядування [15]. Такі інтервенції забезпечують не лише технологічну, а й ментальну підтримку відкритості як нової управлінської культури. Відкрите публічне управління вимагає не лише технічного впровадження цифрових інструментів, а й постійної роботи з формуванням спільних цінностей, умінь та мотивацій як серед посадовців, так і серед громадян. Глокалізація також проявляється в тому, як цифрові технології адаптуються до локальних умов. Наприклад, використання національних електронних платформ як Prozorro, Dozorro або «Відкрите місто» в селах і малих громадах вимагає простоти, мобільності й культурної чутливості. Там, де доступ до цифрових технологій обмежений, глокалізований підхід передбачає залучення місцевих фасилітаторів, спрощення інтерфейсів, використання мобільних додатків або навіть паперових форм із цифровим дублюванням [6].

Покажемо це на прикладах практики у громадах областей України та зробимо особливі акценти на громадах Дніпропетровської області. У процесі децентралізації в Україні сформувалися численні практики відкритого публічного управління, що демонструють глокалізований підхід. У багатьох громадах відкритість проявляється через електронні сервіси, громадські ради, прозорі засідання, молодіжні дорадчі органи, громадські бюджети тощо. Типовими є моделі локального впровадження глобальних управлінських принципів із гнучкою адаптацією до місцевих умов, цифрових можливостей і соціального капіталу.

Зокрема, у Баранівській громаді Житомирської області впроваджено програму відкритих сесій, які доступні онлайн і офлайн, із можливістю коментування. У Тростянецькій громаді Сумщини діє мобільний додаток для зворотного зв'язку, а в Менській громаді на Чернігівщині - молодіжна рада як елемент участі в управлінні. Окремої уваги заслуговують громади Дніпропетровської області. Так, Слобожанська громада реалізує принцип прозорості в адмініструванні податків, залучаючи мешканців до процесів через відкриті діалоги та консультації. Підгородненська громада бере участь у навчально-інноваційному кластері «4D Діалог», впроваджуючи цифрові інструменти для посилення участі мешканців у прийнятті рішень. Глеюватська сільська громада демонструє приклад ефективного управління через об'єднання локальних структур у єдину систему, що дозволяє інтегрувати глобальні цінності відкритості в місцеву практику.

Такі приклади ілюструють дію глокалізаційного підходу – глобальні принципи good governance реалізуються через локальні механізми участі, відкритості та цифровізації. Важливість цього підходу полягає у тому, що він дозволяє не лише формально адаптувати глобальні

стандарти, а й створює умови для реального співтворення політик у контексті локальної культури, мови, рівня цифрової готовності та управлінської зрілості громад. Глокалізоване впровадження good governance відкриває можливості для зміцнення довіри до місцевої влади, підвищення відповідальності посадовців і активізації участі громадян, оскільки відображає реальні потреби мешканців і визнає їхню роль у процесі прийняття рішень. З наукової точки зору, такий підхід можна розглядати як вияв адаптивного врядування, де інститути не просто реагують на глобальні тренди, а переосмислюють їх у власному контексті. Це дозволяє розглядати громади не як об'єкти політики, а як її повноцінних суб'єктів. Саме у практиках залучення, модуерації цифрових інструментів, роботи з локальними фасилітаторами проявляється справжня зміна управлінської парадигми. Відкритість стає не обов'язком, а цінністю, яку громади творять самостійно. Відтак глокалізація забезпечує не лише технічну ефективність, а й соціальну легітимність публічної політики, формуючи довготривалі механізми партнерства між владою і громадою. Таким чином, це не просто механізм адаптації, а стратегія демократичного врядування, яка забезпечує його сталість і легітимність у постіндустріальному суспільстві.

Сформулюємо деякі практичні рекомендації для досягнення цифрової відкритості громад (з урахуванням концепції цифрової глокалізації). Наступні міркування базуються на узагальненні практичного досвіду громад та аналітичному підході, викладеному в таблиці 1, що систематизує ключові напрями та інструменти глокалізованої відкритості.

Таблиця 1. Практичні напрями та інструменти глокалізованої відкритості в громадах

№	Напря́м	Рекомендації
1	Адаптація цифрових інструментів	Локалізувати інтерфейси, врахувати цифрову грамотність громади
2	Формат зворотного зв'язку	Забезпечити онлайн та офлайн зворотний зв'язок (форми, скриньки, чати)
3	Цифрові фасилітатори	Навчати місцевих фасилітаторів – учителів, активістів, бібліотекарів
4	Культурна чутливість	Створити контент, що враховує місцеву культуру, символіку, мову
5	Децентралізоване адміністрування	Залучати локальних модераторів для оперативного управління платформами
6	Аналітика для адаптації рішень	Збирати дані про активність громадян, публікувати звіти та результати
7	Фінансова прозорість і участь	Оприлюднювати бюджет, підтримувати електронне голосування та участь

На основі концепції цифрової глокалізації (Roudometof, 2023), громадам України варто впроваджувати відкритість не як стандартний набір технічних інструментів, а як процес постійної адаптації та взаємодії з мешканцями. Важливо враховувати локальну специфіку при проєктуванні цифрових сервісів – перекладати інтерфейси зрозумілою мовою, пристосовувати їх до рівня цифрової грамотності громади, особливо літніх людей. Зворотний зв'язок має існувати у гнучких форматах: як через онлайн-засоби (форми, чати, платформи), так і через офлайн-канали (опитування, скриньки, публічні зустрічі). Не менш важливо залучати місцевих фасилітаторів – учителів, бібліотекарів, активістів, які будуть посередниками між цифровими рішеннями й мешканцями.

Контент публічних сервісів має бути культурно адаптованим: містити місцеву символіку, приклади, події, які справді хвилюють громаду. Платформи повинні адмініструватись локально –

це дозволить оперативно оновлювати інформацію, підвищити довіру. Окремо варто звернути увагу на використання аналітики – дані, отримані від активності громадян, мають аналізуватись і бути основою для управлінських рішень. Усе це має супроводжуватись прозорістю фінансів, доступністю звітів, можливістю для мешканців впливати на бюджетні рішення.

Висновки. Глокалізація виступає як прояв єдності і взаємодії діалектичних категорій загального, особливого і одиничного. Вона є не просто наслідком глобалізаційних процесів, а відображає перехід від загального до одиничного через особливе. Загальне існує лише через особливе і одиничне, що проявляється як єдність загальних глобалізаційних процесів з врахуванням локальних особливостей і одиничних місцевих феноменів. Ці категорії і їх взаємодію слід враховувати у процесі їхнього переосмислення у площині практичного публічного управління. Глокалізація забезпечує адаптацію глобальних принципів good governance – прозорості, підзвітності, участі – до специфічних умов українських громад, враховуючи інституційні, культурні, технологічні та соціальні особливості. Відкрите публічне управління в умовах глокалізації перестає бути виключно нормативною конструкцією і трансформується у практичну управлінську парадигму, в основі якої – діалог, взаємодія і цифрова комунікація.

Розкриття потенціалу цифрової глокалізації дозволяє усвідомити, що технології не можуть бути «універсальними інструментами». Вони повинні бути інтегровані у місцевий контекст через локальне модераторство, фасилітацію, навчання та зворотний зв'язок. У цьому сенсі відкритість – це не лише про публічність рішень, а про створення простору для взаємодії, навчання, співтворення політики. Цей підхід змінює логіку публічного управління з ієрархічної на мережеву та адаптивну.

Аналіз практик громад – від цифрового бюджетування до інклюзивних громадських платформ – підтверджує, що саме на місцевому рівні формується «жива тканина» відкритого управління. Приклади Слобожанської, Підгородненської та Глеюватської громад демонструють, що синтез глобальних і локальних практик не лише можливий, а й продуктивний. Залучення мешканців, децентралізоване адміністрування, культурна чутливість цифрових сервісів – усе це формує сталу управлінську екосистему.

У майбутньому саме здатність до глокалізованого управління стане критичним фактором виживання, ефективності та довіри до публічної влади в епоху цифрових викликів. Успішне втілення good governance можливе лише за умов, коли відкритість не сприймається як зовнішній тиск чи формальність, а є інтегрованою у цінності громади. Це вимагає не лише технічної модернізації, а й інституційної чутливості, освітніх зусиль та сталого зворотного зв'язку між владою та громадянами.

Таким чином, глокалізація й відкритість не є альтернативами, а партнерами у модернізації публічного сектору. Вони разом формують управлінське середовище, яке здатне відповідати на складні запити громад і забезпечувати соціальну легітимність прийнятих рішень.

Список використаних джерел

1. OECD. Citizens as Partners: Information, Consultation and Public Participation in Policy-Making. Paris: OECD Publishing, 2001.
2. OECD. Open Government: The Global Context and the Way Forward. Paris: OECD Publishing, 2015. DOI: <https://doi.org/10.1787/9789264268104-en>. (дата звернення: 03.05.2025).
3. UNDP. Governance for Sustainable Human Development: A UNDP Policy Paper. New York, 1997.

4. UNDP. Public Administration Reform Practice Note. New York: UNDP, 2007.
5. The World Bank. Strengthening Open and Inclusive Government. World Bank Brief, 2018. URL: <https://surli.li/awvfed> (дата звернення: 02.05.2025).
6. Жуков С. Глокалізація як сучасний і перспективний процес розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2014. Вип. 3(44). С. 199–201.
7. Roudometof V. Digital glocalization: theorizing the twenty-first-century ICT revolution // *Frontiers in Communication*. 2023. URL: <https://doi.org/10.3389/fcomm.2023.1244614> (дата звернення: 02.05.2025).
8. Терещук Г., Біницька К. Глокалізація як напрям розвитку системи освіти вчителів. ResearchGate. 2022. URL: <https://www.researchgate.net/publication/361609567> (дата звернення: 02.05.2025).
9. Олійник О. М. Концептуалізація глокалізації: методологічні аспекти. Вісник Запорізького національного університету. 2012. № 4. С. 16–21.
10. Офіційний сайт Менської міської ради. URL: <https://mena.cg.gov.ua> (дата звернення: 02.05.2025).
11. Відкрите місто – платформа для взаємодії громадян і влади. URL: <https://opencity.in.ua> (дата звернення: 02.05.2025).
12. Слобожанська громада. Адміністрування місцевих податків: відкрита зустріч. URL: <https://hromady.org/administruvannya-miscevix-podatkov-2> (дата звернення: 03.05.2025).
13. Підгородненська міська рада. Проєкти у рамках кластеру 4D Діалог. URL: <https://surli.cc/bdsbzn> (дата звернення: 03.05.2025).
14. Глеюватська сільська громада – загальна інформація. URL: <https://gl.otg.dp.gov.ua/> (дата звернення: 03.05.2025).
15. Програма DOBRE. Посилення місцевого самоврядування в Україні. – USAID, 2023. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine/dobre> (дата звернення: 03.05.2025).
16. Українська бібліотечна асоціація. Цифрова трансформація бібліотек. 2022. URL: <https://ula.org.ua/digital-libraries> (дата звернення: 03.05.2025).
17. Гуменюк І. Освіта як інструмент залучення громад до цифрових реформ. Демократичне врядування. №3. 2021. С. 67–72.

References

1. OECD. (2001). Citizens as partners: Information, consultation and public participation in policy-making. OECD Publishing. [in English].
2. OECD. (2015). Open government: The global context and the way forward. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264268104-en> (Accessed: 03.05.2025) [in English].
3. UNDP. (1997). Governance for sustainable human development: A UNDP policy paper. UNDP. [in English].
4. UNDP. (2007). Public administration reform practice note. UNDP. [in English].
5. The World Bank. (2018). Strengthening open and inclusive government (World Bank Brief). <https://www.worldbank.org/en/topic/governance/brief/open-government> (Accessed: 02.05.2025) [in English].
6. Zhukov, S. (2014). Glokalizatsiia yak suchasnyi i perspektyvnyi protses rozvytku svitovoho hospodarstva ta mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosyn [Glocalization as a modern and promising process of development of the world economy and international economic relations]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Ekonomika*, 3(44), 199–201.

7. Roudometof, V. (2023). Digital glocalization: Theorizing the twenty-first-century ICT revolution. *Frontiers in Communication*. <https://doi.org/10.3389/fcomm.2023.1244614> (Accessed: 02.05.2025) [in English].
8. Tereshchuk, H., & Binitska, K. (2022). Hlokalizatsiia yak napriam rozvytku systemy osvity vchyteliv [Glocalization as a direction of teacher education system development]. *ResearchGate*. <https://www.researchgate.net/publication/361609567> (Accessed: 02.05.2025) [in Ukrainian].
9. Oliinyk, O. M. (2012). Kontseptualizatsiia hlokalizatsii: Metodolohichni aspekty [Conceptualization of glocalization: Methodological aspects]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*, (4), 16–21. [in Ukrainian].
10. Mena City Council. (n.d.). Ofitsiinyi sait Menskoi miskoi rady [Official site of the Mena City Council]. <https://mena.cg.gov.ua> (Accessed: 02.05.2025) [in Ukrainian].
11. Vidkryte Misto. (n.d.). Platforma dlia vzaiemodii hromadian i vlady [Platform for citizen-government interaction]. <https://opencity.in.ua> (Accessed: 02.05.2025) [in Ukrainian].
12. Slobozhanska Hromada. (n.d.). Administruvannya mistsevykh podatkov: Vidkryta zustrich [Administration of local taxes: Open meeting]. <https://hromady.org/administruvannya-miscevix-podatkov-2> (Accessed: 03.05.2025) [in Ukrainian].
13. Pidhorodnenska City Council. (2025, May). Proiekty u ramkakh klasteru 4D Dialoh [Projects within the 4D Dialogue cluster]. <https://surli.cc/bdsbzn> (Accessed: 03.05.2025) [in Ukrainian].
14. Hleiuvatka Rural Hromada. (n.d.). Zahalna informatsiia [General information]. <https://gl.otg.dp.gov.ua/> (Accessed: 03.05.2025) [in Ukrainian].
15. USAID. (2023). Programa DOBRE: Posylennia mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini [DOBRE Program: Strengthening local self-government in Ukraine]. <https://www.usaid.gov/ukraine/dobre> (Accessed: 03.05.2025) [in Ukrainian].
16. Ukrainian Library Association. (2022). Tsyfrova transformatsiia bibliotek [Digital transformation of libraries]. <https://ula.org.ua/digital-libraries> (Accessed: 03.05.2025) [in Ukrainian].
17. Humeniuk, I. (2021). Osvita yak instrument zaluchennia hromad do tsyfrovyykh reform [Education as a tool for community involvement in digital reforms]. *Demokratychnе vriaduvannia*, (3), 67–72. [in Ukrainian].